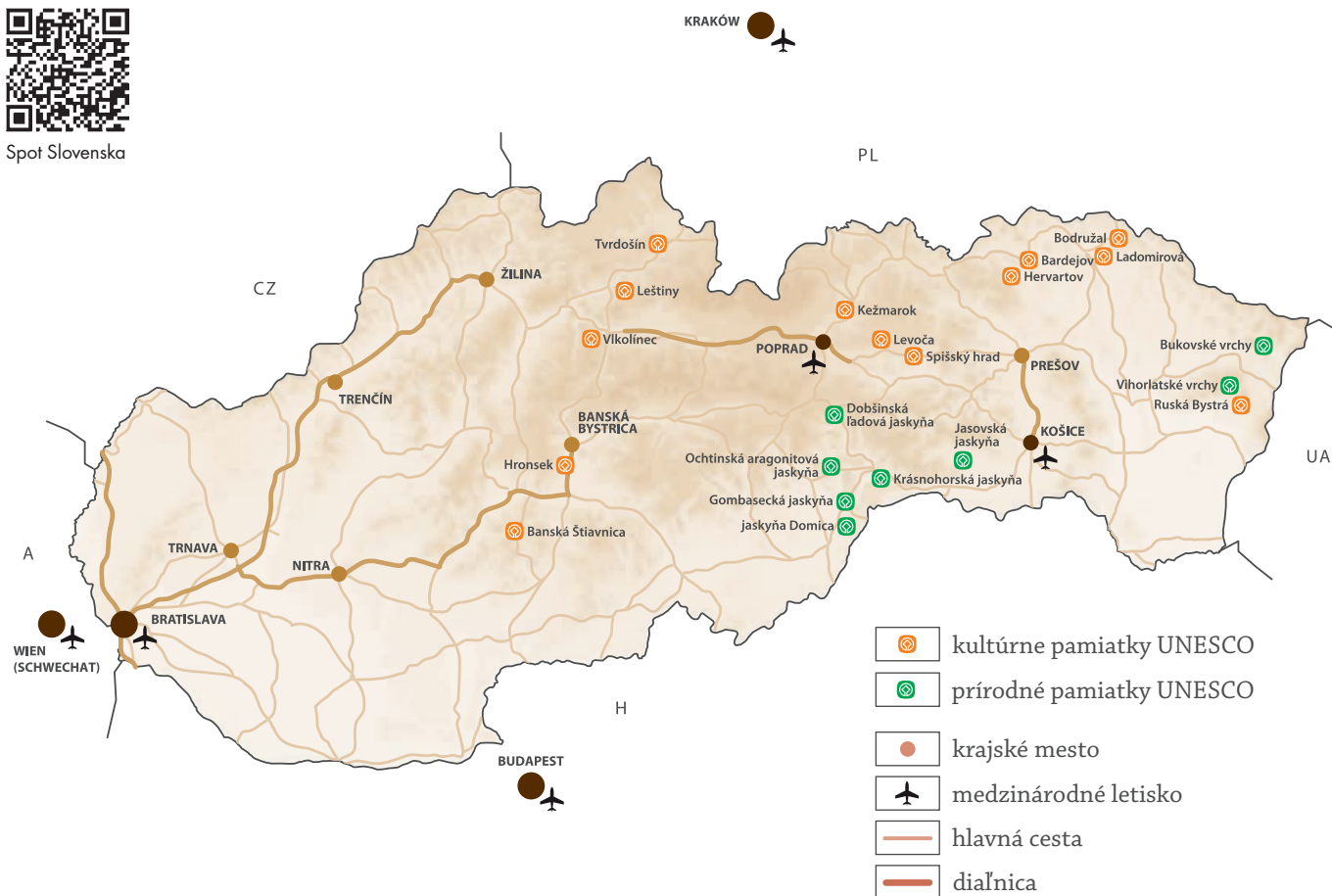

Pamiatky UNESCO

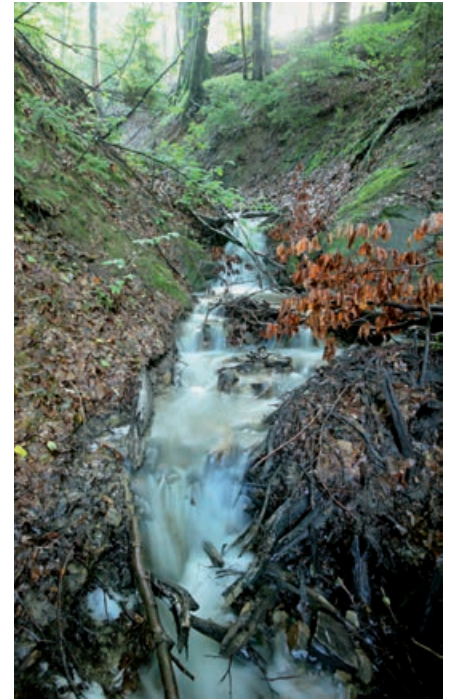

Spot Slovakia

Kultúrne a prírodné pamiatky na Zoznamoch svetového dedičstva UNESCO

VLKOLÍNEC	pamiatková rezervácia ľudovej architektúry
LEŠTINY	evanjelický artikulárny kostol
TVRDOŠÍN	rímskokatolícky Kostol Všetkých svätých
HRONSEK	evanjelický artikulárny kostol
BANSKÁ ŠTIAVNICA	mesto a technické pamiatky okolia
KEŽMAROK	evanjelický artikulárny Kostol sv. Trojice
LEVOČA	historické jadro mesta
SPIŠSKÝ HRAD	Spišský hrad a pamiatky okolia: Spišské Podhradie – centrum obce, Spišská Kapitula s Katedrálou sv. Martina, Žehra – Kostol sv. Ducha
HERVARTOV	rímskokatolícky Kostol sv. Františka z Assisi
BARDEJOV	historické jadro mesta
BODRUŽAL	gréckokatolícky Kostol sv. Mikuláša
LADOMIROVÁ	gréckokatolícky Kostol sv. Michala Archanjela
RUSKÁ BYSTRÁ	gréckokatolícky Kostol Prenesenia ostatkov sv. Mikuláša
VIHORLÁTSKÉ VRCHY	Karpatské bukové pralesy (Vihorlatský prales)
BUKOVSKÉ VRCHY	Karpatské bukové pralesy (Stužica, Rožok a Havešová)
DOBŠINSKÁ ĽADOVÁ JASKYŇA	ľadová jaskyňa
OCHTINSKÁ ARAGONITOVÁ JASKYŇA	aragonitová jaskyňa
GOMBASECKÁ JASKYŇA	krasová jaskyňa
JASKYŇA DOMICA	krasová jaskyňa
KRÁSNOHORSKÁ JASKYŇA	krasová jaskyňa
JASOVSKÁ JASKYŇA	krasová jaskyňa

Slovensko, krajina svetového dedičstva

Podmanivo očarujúce umenie stvárnené samotnou prírodou snúbiace sa s fascinujúcimi architektonickými skvostami dokumentujú pestrú históriu a pôvab tak malebnej krajiny, akou je Slovensko. Neobyčajné bohatstvo prírodných i kultúrnych pamiatok sa ukrýva takmer v každom regióne.

Tajomné zákutia nedotknutých pralesov, ojedinelé podzemné kráľovstvá, legendami opradené diela rozprávajúce vznešené príbehy minulosti, starobylé mestá s pozoruhodnými pamätihodnosťami, impozantné artefakty ľudového umenia... to všetko pod značkou zastrešujúcou práve unikátnosť toho, čo Slovensko ponúka.

Osem výnimočných slovenských pokladov už má svoje pevné a nenahraditeľné miesto medzi elitou pamiatok zapísaných na Zoznamoch svetového dedičstva UNESCO. Či už sa vyberiete po stopách dávnej minulosti do niektorého z prekrásnych historických miest ako Bardejov, Levoča, alebo Banská Štiavnica, preskúmate unikátne umelecké veľdiela jaskýň Slovenského krasu, necháte sa unášať okúzľujúcou hudbou tradičného dreveného hudobného nástroja fujara, navštívite útulnú dedinku Vlkolínec, vydáte sa po stopách jedinečných drevených kostolíkov Karpatského oblúka, pozriete sa na okolitý svet z romantických ruín Spišského hradu, alebo sa poprechádzate panen-

skou prírodou bukových pralesov, každá z týchto jedinečností vám poskytne nezabudnuteľné a fascinujúce zážitky.

V rukách držíte sprievodcu po týchto neobyčajných pamiatkach, ktorých návšteva sa pre vás stane neopakovateľnou.

Objavte krajinu, ktorej pôvab očarí každého, spoznajte jej jedinečnosti, navštívte **národný portál** – miesto, kde sa o Slovensku dozviete všetko, čo ste doteraz netušili a čo ste si vždy želali vedieť:

www.slovakia.travel

Banská Štiavnica

Strieborné mesto

Banská Štiavnica, mesto situované priamo v centre vulkánu medzi Štiavnickými horami, predstavuje magické a mystické miesto, kde človek a príroda počas svojho spolunažívania splynuli v jedno. Štiavnica má v sebe nebadanú mágiu a svojou útulnou, priam rodinnou atmosférou priťahuje návštevníkov presýtených hlukom veľkých miest. Práve kvôli unikátnemu čaru tejto malebnej krajiny bolo mesto a technické pamiatky okolia v roku 1993 zaradené do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Štiavnica, v minulosti nazývaná tiež

Strieborné mesto, bola eldorádom, do ktorého sa za zlatom a striebrom zbíhali dobrodruhovia Európy, Turci aj lúpežní rytieri. Niekoľko storočí bola pokladnicou Rakúsko-Uhorska a jedným z najznámejších miest Európy. Z bohatstva podzemia sa stavali veľkolepé paláce vo Viedni a Budapešti, platil honosný život cisárskeho dvora, rástla veda, školstvo a kultúra, financovali sa vojny.

Kedysi, ako tretie najväčšie mesto Uhorska, bola Štiavnica aj miestom najvyššej vzdelanosti. Tu bol prvýkrát na svete použitý na odpaľovanie hor-

niny pušný prach, a práve tu Mária Terézia zriadila prvú technickú vysokú školu na svete. Vďaka tomu tu mohol vzniknúť aj jedinečný systém šesťdesiatich navzájom prepojených, ľuďmi vybudovaných jazier zvaných tajchy, kde sila vody slúžila pri jej vyčerpávaní zo zaplavených baní, aj na pohon zariadení na spracovanie rudy. Bohatí štiavnickí meštania pozývali do mesta popredných architektov, ktorí im budovali paláce zaryté do strmých kopcov. Štiavnické vrchy sú deravé ako ementál. V centre skrýva skoro každý dom svoj vchod do podzemia. Je to tajuplné miesto s nesmiernou silou.

Tipy na výlety

Kaštieľ vo Sv. Antone – niekdajšie sídlo bulharského cára so zbierkou nábytku z celého sveta a poľovníckou expozíciou.

Kúpele Sklené Teplice – s termálnou vodou v prírodnej jaskyni.

Kremnica – starobylé banské mesto s najstaršou nepretržite fungujúcou mincovňou na svete.

Informačné centrum mesta Banská Štiavnica

Námestie sv. Trojice 6
969 01 Banská Štiavnica
Tel.: +421 45 694 96 53
+421 45 692 05 35
ic@banskastiavnica.sk
www.banskastiavnica.sk
www.banskastiavnica.org

N 48°27'34.79" E 18°53'34.04"

Dá sa tu sfárať do bane priamo v meste, alebo v banskom skanzene kúsok za ním. Návštevníci môžu hľadať minerály, počúvať historiky o „baníkovani“ v starých časoch. Medzi dominanty mesta bezpochyby patrí aj štiavnická Kalvária, jedna z najkrajších barokových kalvárií v Európe, ktorá stojí na kopci Scharfenberg, Ostrý vrch, priamo v epicentre sopky.

Kultúrna ponuka Banskej Štiavnice je tiež na mimoriadne vysokej úrovni, s jedinečnými malými filmovými a hudobnými festivalmi, koncertmi a zaujímavými podujatiami pre deti.

Okúzľujúca okolitá krajina, popretkávaná značenými turistickými chodníkmi a cyklotrasami s nádhernými výhľadmi, je rovnako očarujúca ako samotné mesto. Tajchy dnes slúžia na kúpanie a člnkovanie, v zime na korčuľovanie. Z jarkov, ktoré kedysi z kopcov zberali a do tajchov privádzali dažďovú vodu, sú chodníky a horské cyklotrasy. Oplatí sa poprechádzať po malebnom blízkom okolí ukrývajúcom množstvo romantických zákutí. Na každom kroku možno nájsť stopy dávnej banskej minulosti, dnes už harmonicky vrastené do krajiny.

Vlkoľinec

Pulzujúci život tradícií

Vlkoľinec je pôvabná dedinka ležiaca uprostred nádhornej prírody Liptova, v ktorej si návštevníci môžu plnými dúškami vychutnávať jedinečnú atmosféru plnú pozoruhodných tradícií a neopakovateľnej histórie. Predstavuje najzachovalejšiu pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry na Slovensku. Vďaka unikátnym pôvodným dreveným stavbám bol v roku 1993 zapísaný do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Rázovitá podhorská obec, chránená skalnými bralami vrchu Sidorovo, sa nachádza na úpätí hrebeňov národného parku Veľká Fatra, približne tri kilo-

metre od mesta Ružomberok. Legendy hovoria, že názov Vlkoľince je odvodený od výskytu vlkov v tejto oblasti. Iné zdroje zase spomínajú, že dedinka bola pomenovaná podľa vlčích jám, ktoré sa tu vyskytovali. Tie predstavovali vyhĺbenú maskovanú jamu s kolom na jej dne, v minulosti využívanú predovšetkým na chytenie divjej zvery, alebo slúžiacu aj ako súčasť obrany pred nepovolanými návštevníkmi. Obyvatelia tejto mimoriadne malebnej obce sa živili najmä poľnohospodárstvom, salašníctvom a drevorubačstvom. Svoje zručnosti so spracovaním dreva využívali aj pri stavbe svojich obydľí, ktoré sa v pôvodnom

stave zachovali až do súčasnosti. Malá vrchárska dedinka akoby vzdorovala času a všetkým zmenám, čoho dôkazom je ojedinelý súbor vyše 40-tich idylických drevených stavieb – okúzľujúcich zrubových domčekov na kamenných podmurovkách s hlinou omazanými stenami a šindľovými strechami.

K pozoruhodným dominantám Vlkoľince patrí drevená dvojpodlažná zvonica z roku 1770 stojaca na kamennom podstavci, cenná zrubová studňa z roku 1860 a barokovo klasicistický rímskokatolícky Kostol Navštívenia Panny Márie. Čarovnú atmosféru dotvára malý

Tipy na výlety

Archeologický skanzen Havránok s ukázkami keltského osídlenia na brehoch Liptovskej Mary – najväčšej vodnej nádrže na Slovensku s množstvom rôznych vodných športov.

Malinô Brdo – stredisko cestovného ruchu s množstvom atraktivít počas celého roka (lyžovanie, Bike Park, lanové dráhy, apod.).

Termálne kúpalisko v Bešeňovej a akvapark v Liptovskom Mikuláši – zábava i relax v teplej vode počas celého roka.

Informačné centrum Ružomberok

A. Bernoláka 1
034 01 Ružomberok
Tel.: +421 44 432 10 96
info@ruzomberok.eu
www.ruzomberok.eu
www.vlkolinec.sk

N 49°02'15.97" E 19°16'34.97"

potôčik tečúci v drevených žlaboch uprostred dedinky. Nachádza sa tu aj typický roľnícky zrubový dom, ktorý je súčasťou expozície Liptovského múzea, a návštevníci sa v ňom môžu dozvedieť o pôvodnom spôsobe života a bývania roľníckej rodiny na území Dolného Liptova.

V súčasnosti žije v tejto výnimočnej obci približne dvadsať obyvateľov, ktorí ctia a oživujú tradície svojich predkov. Počas roka sa tu koná niekoľko za-

ujímavých kultúrnych a spoločenských podujatí približujúcich návštevníkom tradičný spôsob života, ľudovú tvorbu, folklór a zvyky tunajších ľudí.

Útulná dedinka Vlkolínec nie je napriek svojmu vzhľadu múzeom, ale vďaka urputnému vzdoru súčasnej modernej doby, živá a svojrázna obec s očarujúcou atmosférou, ponúkajúca všetkým svojim návštevníkom nevšedný zážitok s príchutou autentickej histórie a jedinečných tradícií.

Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia

Klenoty Spiša

V krásnom prostredí regiónu Spiš, jednej z turistami najnavštevovanejších oblastí východného Slovenska, sa rozprestiera územie svetového významu. Nádherný výhľad na okolie ponúka dominantu tohto malebného regiónu – Spišský

hrad, týčiaci sa na najväčšej vápencovej skale. Milovníci histórie a pešej turistiky si vychádzku naň môžu spojiť s návštevou viacerých zaujímavých atrakcií v jeho okolí, spolu s ktorými bol v roku 1993 zapísaný do Zoznamu svetového

dedičstva UNESCO. Jedinečnosť komplexu unikátnych spišských pamätihodností umocnil aj zápis historického centra najdôležitejšieho mesta regiónu – Levoče, spolu s dielom neskorogotického rezbára Majstra Pavla, v roku 2009. V re-

gióne kultúrneho dedičstva je toho na obdivovanie skutočne veľa.

Levoča

Stredoveké kráľovské mesto Levoča, ležiace na východe regiónu Spiš pod Levočskými vrchmi, patrí vďaka svojej bohatej minulosti medzi kultúrno-historické skvosty Slovenska. Množstvo vzácnych architektonických pamiatok, nadväzujúcich na slávne dejiny mesta, chránia dodnes zachovalé mestské hradby.

Prechádzka rozľahlým obdĺžnikovým námestím, kde sa okrem pozoruhodných meštianskych domov nachádza i jedna z najvýznamnejších sakrálnych stavieb

na Slovensku – Chrám sv. Jakuba, zaručuje dokonalejší estetický zážitok. Interiér kostola pripomínajúci jedinečnú zbierku sakrálného umenia zdobí unikátny drevený gotický oltár pochádzajúci z dielne Majstra Pavla z Levoče, ktorý je so svojou výškou 18,62 m najvyšším oltárom svojho druhu na svete.

Na prehliadku láka i múzeum situované v budove bývalej levočskej radnice, ktorá sa radí k vrcholným stavbám svetskej renesančnej architektúry na Slovensku. Spišské múzeum ponúka pôsobivý pohľad do histórie mesta, ale tiež niekoľko ďalších zaujímavých expozícií, z ktorých najnavštevovanejšie sú Spišský hrad a expozícia Majstra Pavla z Levoče.

Levoča sa každoročne na začiatku júla stáva miestom najväčšieho stretnutia pútnikov na Slovensku. Desiatitisíce veriacich v dlhých zástupoch vystupujú na Mariánsku horu, týčiacu sa nad mestom, aby spoločne vzdali vďaka na bohoslužbách v neogotickom Kostole Navštívenia Panny Márie.

Informačná kancelária mesta Levoča

Námestie Majstra Pavla 58
054 01 Levoča
Tel.: +421 53 16 188, 53 451 37 63
ikle@levoca.sk
www.levoca.sk
N 49°01'31.60" E 20°35'19.33"

Spišský hrad a pamiatky jeho okolia

Historickou dominantou Spiša je komplex tvorený Spišským hradom, Spišskou Kapitulou, Spišským Podhradím a Kostolom sv. Ducha v Žehre. Zachovalosť a výnimočnosť týchto vzácných pamiatkových súborov spolu s okolitým prírodným pásmom travertínového územia národnej prírodnej rezervácie Dreveník vytvára ojedinelý celok, ktorého návšteva je príslubom neopakovateľného zážitku.

Spišský hrad

Na ploche s rozlohou viac ako štyri hektáre sa rozprestiera jeden z najväčších zrúcaninových hradných komplexov v Strednej Európe, mnohými tiež považovaný za národný symbol Slovenska – Spišský hrad.

Národná kultúrna pamiatka, vynímajúca sa na travertínovom brale v nadmorskej výške 634 metrov, pochádza z 12. storočia. Prírodná strategická poloha na Spišskom hradnom vrchu ho od začiatku predurčovala k plneniu obrannej funkcie. Neskôr sa táto dôležitá pohraničná pevnosť stala strediskom kráľovskej moci na Spiši a miestom pobytu významných hodnostárov. Najväčšieho rozkvetu sa hrad dožil v 15. storočí, kedy dostal podobu reprezentačného šľachtického sídla. Zásluhou mohutných hradieb, vysokých skál a viacerých obranných prvkov umiestnených po jeho obvode, nebol tento udatný a nekompromisný strážca Spiša nikdy vojensky dobytý. Až ničivý požiar v roku 1780 premenil veľkolepý hrad na zrúcaninu.

Vďaka bohatej histórii, nádhernej polohe a ohromujúcim rozmerom sa Spišský hrad stal nielen dominantou celého spišského regiónu a vyhľadávanou turistickou atraktivitou, ale aj objektom záujmu mnohých filmových tvorcov, fotografov, či maliarov.

V zrekonštruovaných priestoroch hradného komplexu sú v súčasnosti inštalované expozície Spišského múzea, kde majú návštevníci možnosť vidieť dôkazy bohatej histórie, dozvedieť sa množstvo zaujímavých informácií o dejinách hradu, stredovekých zbraniach, alebo si pozrieť stredovekú kuchyňu, hradnú spáľňu, či mučiareň. V pôvodnej dobovej atmosfére sa na Spišskom hrade každoročne, predovšetkým počas letných mesiacov, koná množstvo pôsobivých a zaujímavých kultúrnych podu-

játí. Pre turistov sú veľkou atrakciou ukážky historických bojových umení, alebo sokoliarstva.

Pohľad na majestátnu pevnosť z vtácej perspektívy ponúka návštevníkom jedinečný zážitok. Pod Spišským hradom je možné obdivovať i jedno z najväčších výtvarných sochárskych diel na svete. Miroviadny geoglyf austrálskeho sochára predstavuje štylizovaný kamenný obrazec zobrazujúci koňa z keltskej mince nájdenej počas archeologických výskumov na Spišskom hrade.

Spišské Podhradie

Pod majestátnym Spišským hradom, neďaleko Spišskej Kapituly, leží v nadmorskej výške 430 m malé provinčné

mestečko Spišské Podhradie, v minulosti významné stredisko remesiel.

Návštevníci môžu dodnes obdivovať nielen goticko-renesančné meštianske domy s typickými podchodmi a veľkými bránami, ktoré lemujú ulice a námestia Spišského Podhradia, ale aj množstvo pozoruhodných sakrálnych stavieb. Kostol Narodenia Panny Márie zaujme vzácnym gotickým krídlovým oltárom sv. Barbory. V meste sa nachádza tiež renesančná radnica, kostol a kláštor milosrdných bratov prestavaný v barokovom štýle, či barokový mariánsky stĺp.

Pútnická kaplnka, stojaca na vrchole nízkej travertínovej kopy neďaleko Spišského Podhradia, je prírodnou rezerváciou ponúkajúcou okúzľujúci výhľad na kapitúlsku katedrálu a Spišský hrad.

Tipy na výlety

Náučný chodník Sivá Brada – Dreveník – vedúci po stopách histórie a prírodných zaujímavostiach regiónu Spiš.

Národný park Slovenský raj – možnosti turistiky v nádhernom prostredí s množstvom drevených a železných rebríkov, roklinami, vodopádmi, či s návštevou krasovej Dobšinskej ľadovej jaskyne.

Kaštieľ Betliar – rozprávkové dvojposchodové reprezentačné lovecké sídlo vsadené do prostredia nádherného anglického parku s romantickými stavbami, umelou jaskyňou a vodopádom.

Spišská Kapitula

Západne od Spišského Podhradia sa nachádza zaujímavá mestská pamiatková rezervácia Spišská Kapitula. Bývalé cirkevné mestečko, nazývané aj slovenským „Vatikánom“, vzniklo na križovatke významných ciest pod Spišským hradom. Dnes tu sídli obnovené spišské biskupstvo.

Vzácnu gotickú pýchu Spišskej Kapituly predstavuje Katedrála sv. Martina. Pôvodne románska stavba slúžiaca kedysi ako kráľovský reprezentačný chrám získala dnešnú veľkolepú podobu až mnohými prestavbami a v súčasnosti malebne dotvára tunajší kraj plný kultúrno-historických skvostov.

Turistické informačné centrum Spišská Nová Ves

Letná 49, 052 01 Spišská Nová Ves
 Tel.: +421 53 16 186
 +421 53 429 82 93
 tic@spisskanovaves.eu
 www.spisskanovaves.eu

Levoča:

N 49°01'31.60" E 20°35'19.33"
 Spišský hrad:
 N 49°00'01.47" E 20°46'05.81"
 Spišské Podhradie:
 N 48°59'59.85" E 20°45'06.05"
 Spišská Kapitula:
 N 48°59'56.20" E 20°45'11.00"
 Žehra:
 N 48°58'43.46" E 20°47'34.04"
 Dreveník:
 N 48°58'55.66" E 20°46'28.03"

Kostol Svätého Ducha v Žehre

Komplex svetového kultúrneho dedičstva na Spiši dopĺňa v Žehre stojaci rímskokatolícky Kostol sv. Ducha, ktorý primárne slúži pre účely bohoslužieb, avšak jeho unikátne interiéry majú možnosť obdivovať aj okoloidúci návštevníci. Umeleckým stvárnením vzácne a jedinečné nástenné maľby datované z rôznych storočí zobrazujú rozličné biblické príbehy. Typická cibulovitá strecha národnej kultúrnej pamiatky je dobre rozpoznateľná aj priamo zo Spišského hradu.

Nad obcou Žehra sa nachádza jeden z najväčších a najstarších travertínových útvarov na Slovensku, prírodná rezervácia Dreveník. Bohaté archeologické náleziská a výskyt vzácnych druhov rastlín radia Dreveník bezpochyby k najatraktívnejším turistickým cieľom na Spiši. Výstup na samotný vrch ponúka čarokrásne výhľady na horský masív Branisko a Levočské vrchy, ktoré dotvárajú očarujúcu prírodnú kulisu Spišského hradu.

Bardejov

Gotická perla Šariša

Len málo miest na Slovensku sa môže pochváliť takým množstvom mimoriadne vzácných pamiatok ako práve Bardejov. Už v roku 1986 mu bola ako prvému na Slovensku Medzinárodným kurátorom nadácie ICOMOS pri UNESCO udelená prestížna Európska cena – Zlatá medaila. Následne v roku 2000 bolo šarišské mesto s vyše 770-ročnou históriou zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO, čím sa unikátne historické jadro Bardejova spolu s jeho komplexom jedinečných stavieb tvoriacich židovské suburbium zaradilo k ozajstným klenotom svetovej kultúry.

Mesto Bardejov, ktorého nespochybiteľnou pýchou sú pamiatky vytvorené v stredoveku, sa po prvýkrát písomne spomína už v roku 1241. V tej dobe bol Bardejov súčasťou dôležitej obchodnej križovatky, čo sa prejavilo v udeľovaní najrôznejších práv a privilégií. Najvýznamnejšie z nich bolo udelené v roku 1376, kedy sa Bardejov stal slobodným kráľovským mestom.

V súčasnosti je možné v najgotickejšom meste Slovenska obdivovať jedno z najzachovalejších mestských opevnení, ktoré sa svojim významom zaraduje do európskeho fondu kultúrneho

dedičstva. Výraznou dominantou kúzelného obdĺžnikového námestia, obkoleseného pôvodnými meštianskymi domami s typickými sedlovými strechami, je bezpochyby pozoruhodný gotický kostol Bazilika minor sv. Egídia zo 14. storočia. Interiér kostola očarí návštevníkov jedinečným súborom jedenástich neskorogotických krídlových oltárov, z ktorých niektoré sú považované za vrcholné európske rezbárske práce. Výnimočnou stavbou na námestí je aj centrálna umiestnená goticko-renesančná budova mestskej radnice so zaujímavou historickou expozíciou Šarišského múzea.

V blízkosti mestského centra sa nachádza dnes už urbanistická kuriozita východného Slovenska – jediný čiastočne zachovaný súbor bývalých židovských kúpeľov a synagóga, pozostatok suburbiálneho centra z konca 18. storočia, budovaného plánovito a podľa talmudistických predpisov.

Neodmysliteľnou a neoddeliteľnou súčasťou mesta Bardejov sú Bardejovské Kúpele, ktoré patria medzi najkrajšie a najvyhľadávanejšie kúpeľné strediská na Slovensku. Túto oázu zdravia a oddychu navštívilo viacero historicky známych osobností, napr. Mária Lujza, druhá manželka cisára Napoleona I., ruský cár Alexander I., alebo cisárovná Alžbeta, manželka Františka Jozefa I., známa tiež ako Sissi.

Bardejov ponúka svojim návštevníkom počas celého roka bohaté kultúrne a spoločenské vyžitie. Medzi najznámejšie podujatia organizované mestom patria Rolandove dni – Hry rytiera Rolanda, Orgánové dni J. Grešáka – medzinárodný festival orgánovej hudby

a v neposlednom rade aj tradičný výročný jarmok, konaný posledný augustový týždeň, ktorého história siaha až do 14. storočia.

Tipy na výlety

Drevené kostolíky – množstvo architektonicky unikátnych drevených kostolíkov, niektoré z nich zapísané v Zozname svetového dedičstva UNESCO.

Hrad Ľubovňa – hrad s bohatou históriou, zaujímavou architektúrou a pútavým programom počas letnej sezóny.

Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia – svetové architektonické unikáty zapísané v Zozname svetového dedičstva UNESCO.

Turisticko-informačná kancelária Bardejov

Radničné námestie 21
085 01 Bardejov
Tel.: +421 54 474 40 03
tikbardejov@proxisnet.sk
www.tik-bardejov.sk
www.bardejov.sk

N 49°17'30.62" E 21°16'35.26"

Drevené kostolíky

Jedinečné sakrálné skvosty

Na území Slovenska sa nachádza viac ako 40 jedinečných drevených sakrálnych stavieb, z ktorých osem najvzácnejších bolo v roku 2008 zapísaných do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Drevené rímsko-katolícke kostolíky v Hervartove a Tvrdošíne, evanjelické artikulárne chrámy v Kežmarku, Leštínách a Hronseku, ale aj svätostánky východného obradu v Bodružali, Ladomirovej a Ruskej Bystrej patria v slovenskej časti Karpatského oblúka k tým najväčším a najzaujímavejším sakrálnym skvostom, ktoré Slovensko môže svojim návštevníkom ponúknuť.

Mnohé drevené kostolíky, dodnes využívané na náboženské obrady, boli postavené iba z dreva, bez použitia jediného kovového klinca. Pozoruhodný interiér aj vnútorná výzdoba chrámov sú taktiež drevené, čo podčiarkuje výnimočnosť týchto vzácných stavieb.

Pýchou oravského mesta **Tvrdošín** a jeho najstaršou zachovalou pamiatkou je bezpochyby gotický drevený **Kostol Všetkých svätých** so vzácnym barokovým oltárom a nádhernými klenbovými maľbami.

Rázovitý Oravský región ukrýva jedinečný

poklad v podobe dreveného artikulárneho **kostola v Leštínách**. Jeho interiér je bohato zdobený, pričom v ňom domi-

nujú nástenné kvetinové maľby, bohato zdobená kazateľnica a vzácny barokový oltár s krásnou drevorezbou.

Tipy na výlety

Oravský hrad – jeden z najnavštevovanejších hradov Slovenska, plavba na pltiach po rieke Orava.

Podbiel – pamiatková rezervácia ľudovej architektúry.

Zuberec – Múzeum oravskej dediny s typickou architektúrou regiónu Orava.

Turistická informačná kancelária Dolný Kubín

Hviezdoslavovo námestie 1651/2
026 01 Dolný Kubín
Tel.: +421 43 581 44 70
Mob.: +421 915 049 407
tik@orava.sk
www.dolnykubin.sk

Tvrdošín:
N 49°20'11.64" E 19°33'29.31"

Leštiny:
N 49°11'18.92" E 19°20'58.85"

Okolie historického, pôvodne banského mesta Banská Bystrica ponúka svojim návštevníkom ozajstný skvost ležiaci v neďalekej obci **Hronsek**. Zvláštnosťou miestneho dreveného **artikulárneho kostola** z roku 1726 je jeho hrázdená konštrukcia. Interiér očarí nevšedným oltárom so šiestimi vymeniteľnými obrazmi, amfiteatrálnym usporiadaním lavíc na chóroch, či výbornou akustikou.

V krásnom prostredí pod štítmí Vysokých Tatier, v historickom meste **Kežmarok**, je možné nájsť barokový drevený **Kostol sv. Trojice**, ktorý bol vybudovaný do podoby rovnoramenného gréckeho kríža. Jeden z najpozoruhodnejších a najpôsobivejších drevených kostolov v sebe ukrýva okúzľujúce drevorezby, ojedinelé fresky, nádherný mohutný drevený oltár a vzácny kostolný organ s drevenými píšťalami.

Tipy na výlety

Zvolenský zámok – dominanta mesta Zvolen so zbierkami Slovenskej národnej galérie.

Banská Bystrica – historické mesto s množstvom atrakcií a podujatí.

Tatranská magistrála – turistická trasa po južných svahoch Vysokých Tatier.

Informačné centrum Banská Bystrica

Námestie SNP 1
974 01 Banská Bystrica
Tel.: +421 850 003 004
+421 48 41 55 085
Mob.: +421 907 846 555
ic@banskabystrica.sk
www.icbb.sk

Kežmarská informačná agentúra Kežmarok

Hlavné námestie 1, 060 01 Kežmarok
Tel.: +421 52 449 21 35
info@kezmarok.sk
www.kezmarok.sk

Hronsek:
N 48°38'56.72" E 19°09'18.56"
Kežmarok:
N 49°07'59.17" E 20°25'42.65"

V malebnej šarišskej obci **Hervartov** sa nachádza najstarší a najzachovalejší drevený kostolík vybudovaný v 15. storočí – **Kostol sv. Františka z Assisi**, v ktorom môžu návštevníci obdivovať nádherné čisto gotické tabuľové ikony i nástenné maľby.

Územie východného Slovenska sa môže pochváliť viacerými unikátnymi drevenými kostolmi, avšak **Chrám sv. Mikuláša v Bodružali** patrí k najstarším a najzachovalejším chrámom východného obradu na Slovensku. Táto obdivuhodná trojdielna zrubová stavba v sebe ukrýva jedinečný ikonostas, ktorý je maľovaný z oboch strán.

Jeden z najkrajších drevených kostolov východného obradu na Slovensku – gréckokatolícky **Kostol sv. Michala Archanjela**, sa nachádza neďaleko mesta Svidník, v pôsobivej obci **Ladomirová**. Interiér chrámu ponúka umelecky vzácny bohato vyrezávaný a maľovaný ikonostas a oltár z 18. storočia.

V tesnej blízkosti ukrajinskej hranice, v malebnej obci **Ruská Bystrá**, bol v roku 1730 postavený zrubový gréckokatolícky drevený **Kostol Prenesenia ostatkov sv. Mikuláša**, ktorý sa od zvyšných chrámov východného obradu architektonicky odlišuje. Interiér zdobí vzácna jedinečná ikona Ukrižovania.

Tipy na výlety

Bardejov – gotické mesto (UNESCO) s kúpeľmi a skanzenom ľudovej architektúry.

Medzilaborce – Múzeum moderného umenia Andyho Warhola.

Humenné – Expozícia ľudovej architektúry, kultúrne pamiatky.

Turisticko-informačná kancelária Bardejov

Radničné nám. 21, 085 01 Bardejov
Tel.: +421 54 474 40 03
tikbardejov@proxisnet.sk
www.tik-bardejov.sk

Zákaznícke a informačné centrum Humenné

Staničná 1, 066 01 Humenné
Tel.: +421 57 788 10 51
zc.humenne@stonline.sk
www.humenne.sk

Hervartov:
N 49°14'47.64" E 21°12'14.68"
Bodružal:
N 49°21'09.05" E 21°42'28.81"
Ladomirová:
N 49°19'42.04" E 21°37'34.80"
Ruská Bystrá:
N 48°51'24.18" E 22°17'48.35"

Jaskyne

Podzemné bohatstvo Slovenska

Slovensko ponúka svojim návštevníkom jedinečnú krásu unikátnych umeleckých diel stvárnených tým najtalentovanejším majstrom aký kedy existoval – prírodou. Nádherné výstavné siene tajuplných a dych vyrážajúcich pestro zdobených skvostov sa nachádzajú priamo na miestach ich vzniku, pod povrchom tejto malebnej krajiny.

Málokde sa vyskytuje také výnimočné množstvo rozmanitých krasových útvarov ako na Slovensku. Nachádza sa tu vyše 6 200 známych jaskýň, z ktorých je v súčasnosti 18 sprístupnených turistickej verejnosti. Tie najvýznamnejšie

a najcennejšie sú zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Ide o jaskyne Slovenského a Aggtelekského krasu, ktoré boli medzi svetové prírodné unikáty zaradené v roku 1995. V roku 2000 sa k nim pridala Dobšinská ľadová jaskyňa.

Na svete existujú len tri sprístupnené aragonitové jaskyne. Okrem Mexika a Argentíny sa jednou z nich pýši aj Slovensko. Mimoriadne cennú estetickú hodnotu má **Ochtinská aragonitová jaskyňa**, ktorá je jediná svojho druhu v Európe. Nachádza sa v podzemí Revúckej vrchoviny na severnom úbočí vrchu Hrádok, asi 26 km od mesta Rožňava. Predstavuje unikátny prírodný fenomén, ktorý je výnimočný rôznorodosťou, bohatosťou a krásou aragonitovej výzdoby. Jej podzemné priestory, sprístupnené v dĺžke približne 300 m, sú zdobené kryštálmi aragonitu sformovanými miestami tak, že pripomínajú krehké koralové a elegantné morské sasanky vznášajúce sa na klenbách jaskyne. Vek najstarších častí aragonitovej výzdoby sa odhaduje až na neuveriteľných

138-tisíc rokov. Dlhými tisícročiami vytváraná ohromujúca kamenná kráska dnes návštevníkom prináša rozprávkový zážitok.

Domica je najväčšou známou jaskyňou Slovenského krasu, jedného z najrozľahlejších krasových území v strednej Európe. Nachádza sa na slovensko-maďarskom pohraničí, asi 25 km od mesta

Rožňava. Jej útroby, vyhlbené stáročným pôsobením vody riečky Styx a Domického potoka, obývali ľudia už pred 35-tisíc rokmi. Okrem krásnej a bohatej sintrovej výplne, typických štítov, bubnov a pôsobivých kaskádových vodopádov, môžu návštevníci v prípade dostatočného prítoku vody zažiť aj veľmi atraktívnu plavbu na loďkách po rieke Styx.

Gombasecká jaskyňa sa nachádza na úpätí Silickej planiny, približne 10 km od mesta Rožňava. Skladá sa z dvoch poschodí, ktoré vyhlíbil so svojimi prítokmi Čierny potok. Podzemný chrám dlhý 1 525 m vyniká neobvyklou sintrovou výzdobou v podobe unikátnych tenkých trubícových stalaktitových útvarov. Na niektorých miestach dosahujú dĺžku až 3 m a vyskytujú sa v takom množstve, že pripomínajú nádherný kamenný dažď.

Jasovská jaskyňa sa rozprestiera na okraji obce Jasov v Medzevskej pahorkatine, v západnej časti Košickej kotliny. Siene, dómy, kamenné vodopády a chodby s bohatou sintrovou výzdobou bielej, šedohnedej a hnedočervenej farby vyhlíbil potok Bodva. Vďaka 90-98 % vlhkosti sa v jej priestoroch uskutočňujú ozdravné speleoklimatické pobyty.

Krásnohorská jaskyňa, nachádzajúca sa na severnom okraji Silickej planiny, je prístupná len so sprievodom speleológa. Jej ojedinelý unikát, monumentálny stĺp – Kvapeľ rožňavských jaskyniarov, patrí s výškou 32,6 m a priemerom základne 12 m medzi najväčšie sintrové útvary na svete, a je zároveň najväčším v miernom klimatickom pásme.

Dobšinská ľadová jaskyňa patrí charakterom zaľadnenia medzi najvýznamnejšie jaskyne na svete. Jej jedinečnosť zvyrazňuje aj to, že je tou najnižšie položenou zo všetkých svetoznámych ľadových jaskýň. Leží v nadmorskej výške iba okolo 920 m n. m., približne 20 km od obce Dobšiná v Spišsko-gemerskom krase, na území národného parku Slovenský raj. Nevidaná ľadová výplň, tvorená viac ako 110-tisícami kubických metrov ľadu, má miestami hrúbku až 25 metrov a zaberá neuveriteľných takmer 10-tisíc metrov štvorcových. Hlavnú časť jaskyne predstavuje obrovská dutina klesajúca od povrchového otvoru do hĺbky až 70 m. Tento obrovský podzemný ľadovec poskytuje návštevníkom na obdiv okrem podlahového ľadu aj nádherné ľadové stĺpy, kúzelné ľadopády a stalagmity. Teplota vzduchu v spodných častiach jaskyne zostáva celý rok pod bodom mrazu.

To sú výnimočné slovenské jaskyne – nádherné prírodné unikáty, miesta zahalené neúprosnou tmou, kde lúče svetla umožňujú návštevníkom objavovať tajuplné krásy podzemia a neobyčajné umenie prírody.

Tipy na výlety

Mesto Košice (EHMK 2013) – s gotickou katedrálou sv. Alžbety na výnimočnom historickom námestí, s množstvom kultúrnych pamiatok a podujatí.
Kúpele Štós – klimatické kúpele v lone malebnej prírody.
Národný park Slovenský kras – turistika a cykloturistika po neobyčajných výtvoroch krasového pohoria s výhľadmi do širokého okolia.

Turistické informačné centrum Rožňava

Námestie baníkov 32
 048 01 Rožňava
 Tel.: +421 58 732 81 01
 tic.roznava@stonline.sk

Turistické informačné centrum Dobšiná

Námestie baníkov 384
 049 25 Dobšiná
 Tel.: +421 58 794 11 54
 tic@dobsina.sk
 www.dobsina.sk

www.ss.j.sk

Karpatské bukové pralesy

Čaro panenskej prírody

Nerušný pokoj, blahodarne pôsobiacie ticho, malebné romantické zákutia a najrozmanitejšie krásy panenskej prírody s výnimočnou a očarujúcou atmosférou je možné zažiť v nádhernom prostredí nenarušených **karpatských bukových pralesov**, ležiacich na východe Slovenska.

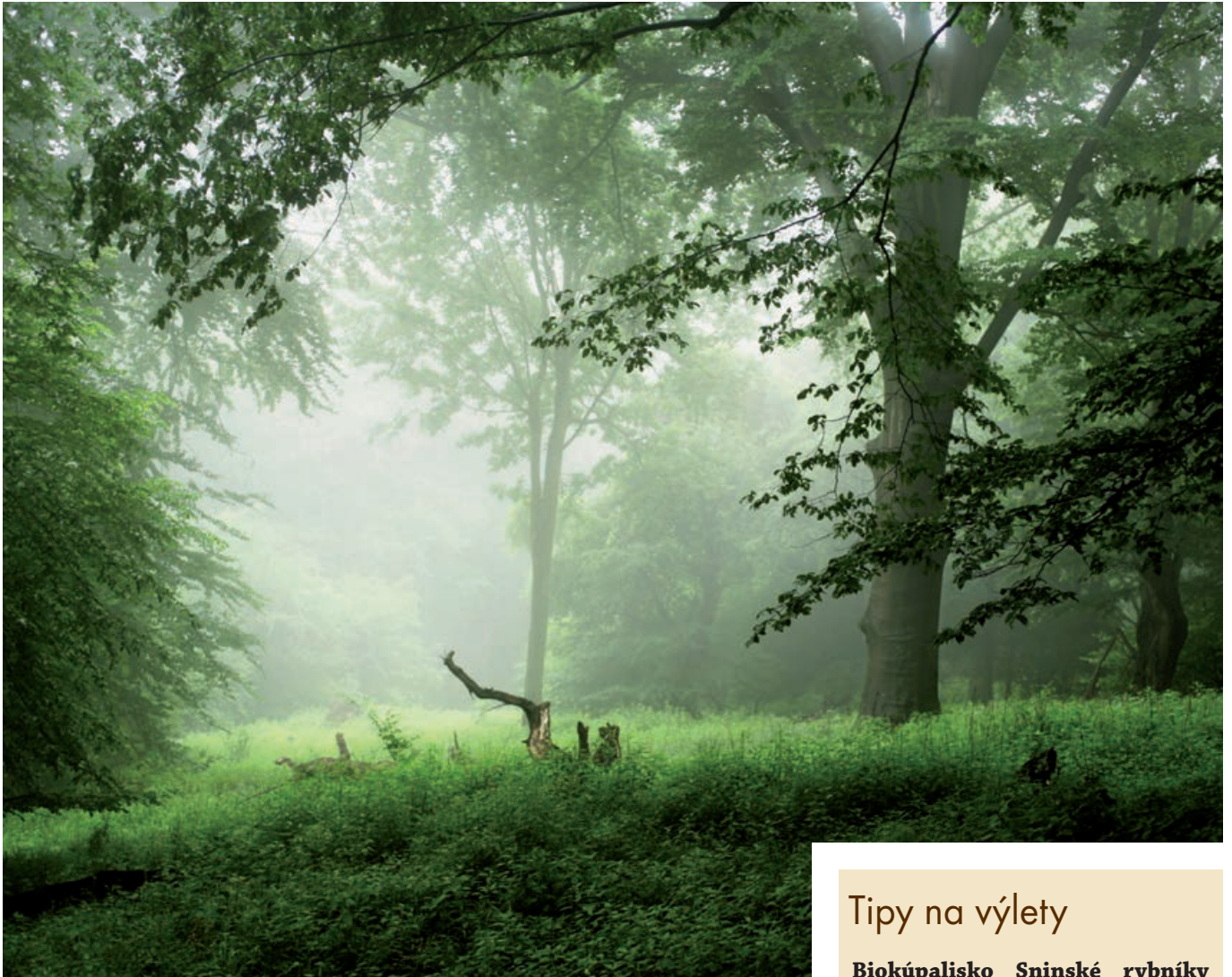
Chránené lokality zachovaných bukových pralesov **Stužica**, **Rožok** a **Havěšová** sa nachádzajú v najmladšom slovenskom Národnom parku Poloniny, rozprestierajúcom sa v Bukovských vrchoch. **Vihorlatský prales** leží v najlesnatejšej chránenej krajinej

oblasti Slovenska s názvom Vihorlat vo Vihorlatských vrchoch. Všetky štyri výnimočné územia vzácnej a nedotknutej prírody boli v roku 2007 zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO medzi také významné prírodné unikáty, akými sú svetoznámy Yellowstonský Národný park a Grand Canyon v USA, Galapágy v Ekvádore, Sagarmáthá v Nepále – Himaláje alebo Kilimandžáro v Afrike.

Karpatské bukové pralesy predstavujú jedinečné pôvodné lesy, ktoré neboli zasiahnuté civilizáciou a nekompromisnou rukou človeka. Je možné tu

zažiť neopakovateľnú a dnes už ojedinelú atmosféru prirodzeného prostredia skutočného lesa plného života a tajuplných skvostov prírody. Sú ukázkou toho, ako vyzerali lesy pred stáročiami. Dominantnou drevinou je buk dorastajúci do výšky približne 40 metrov a dožívajúci sa aj úctyhodných 250 rokov. Mohutní nemí svedkovia minulosti už po stáročia ochraňujú domovy svojich obyvateľov a poskytujú útočisko pre mnohé, v súčasnosti už ohrozené alebo na iných miestach dokonca vyhynuté, druhy živočíšnej a rastlinnej ríše. Vysoké vrchy, nádherné hlboké doliny a typické malé kotlinky vytvárajú po-

Tipy na výlety

Biokúpalisko Sninské rybníky
– areál prírodného kúpaliska využívajúceho technológiu samočistenia vody pomocou rastlín a rias.

Astronomické observatórium na Kolonickom sedle s najväčším ďalekohľadom na Slovensku.

Drevené kostolíky v obciach Ruský Potok, Uličské Krivé, Topoľa a Kalná Ráztoka – pravoslávny a gréckokatolícke kostolíky s unikátnou drevenou architektúrou.

Turisticko informačná kancelária Snina

Strojárska 10, 069 01 Snina
Tel.: +421 57 16 186
+421 57 768 57 35
unitur@stonline.sk

Zákaznícke a informačné centrum Humenné

Staničná 1, 066 01 Humenné
Tel.: +421 57 788 10 51
zc.humenne@stonline.sk
www.humenne.sk
www.sopsr.sk/nppoloniny/

hodlné bezpečie a nerušený pokoj aj pre také vzácne živočíchy, ako sú medveď hnedý, vlk dravý, alebo rys ostrovid, či dokonca aj zubor hrivnatý a los mokradňový.

Nevšedné krásy tunajšej neobyčajne malebnej prírody si možno vychutnávať len po vyznačených turistických trasách a náučných chodníkoch, alebo v sprie-

vode odborného turistického vodcu so špeciálnym povolením.

Jedným z hlavných východiskových bodov do prostredia týchto pozoruhodných prastarých lesov je najvýchodnejšia obec Slovenska – Nová Sedlica, kde začína aj turistický chodník vedúci národnou prírodnou rezerváciou **Stužica**. Je to divoký karpatský prales s množstvom gigantických bukov, jedlí a javorov. Jedľa biela, typická svojou dlhovekosťou, ktorá môže dosiahnuť až 500 rokov, je právom označovaná za kráľovnú tohto lesa. Najstaršia, takmer 50 metrov vysoká, stužická jedľa má vyše 300 rokov a obvod kmeňa viac ako 5 metrov.

Pre ľudí, ktorí majú radi prírodu a obdivujú jej dokonalú harmóniu, vedia si vychutnať šum, vôňu a pestré farby lesa, chcú sa plnými dúškami nadýchnuť čerstvého vzduchu, relaxovať v mimoriadne pokojnom prostredí obklopenom liečivým tichom, a v neposlednom rade objavovať nepoznané zákutia, sú karpatské bukové pralesy tým pravým miestom na oddych.

Fujara a jej hudba

Poklad ukrytý v dreve

Neodmysliteľnou súčasťou slovenskej histórie a bohatej ľudovej kultúry je typický dychový hudobný nástroj – fujara, ktorý spoločne s jej clivou baladickou hudbou zaradila organizácia UNESCO v roku 2005 do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Za miesto vzniku tejto kráľovnej medzi tradičnými ľudovými hudobnými nástrojmi sú považované regióny stredného Slovenska. Hovorí sa, že fujara bola pôvodne určená iba na posielanie signálov, ale pozoruhodné ponuré tóny viedli k jej širokému využitiu ako hudobného nástroja. Na extrémne dlhú flautu s tromi otvormi hrávali pastieri pri pasení oviec, ale aj pri najrôznejších slávnostiach, či smútočných príležitostiach. Pôvodné motívy fujarových piesní vychádzali z bežného života, doteraz sú známe piesne s pastierskou, ľúbostnou, alebo zbojníckou tematikou.

Tento imponujúci hudobný nástroj sa vyrába najmä z bazového dreva, ktoré má mäkkú dužinu, dobre sa obrába a disponuje vynikajúcimi zvukovými vlastnosťami.

Okrem nádherného špecifického zvuku má fujara aj obrovskú umeleckú hodnotu. Nielen komplikovaná výroba, ale aj jedinečná a fascinujúca ornamentálna výzdoba si vyžaduje veľkú zručnosť a tvorivosť. Tradičné ozdobné motívy, najčastejšie inšpirované prírodou, sú vyťahované kyselinou.

Očarujúcu melancholickú hru na fujaru je možné obdivovať počas viacerých folklórnych festivalov, ktoré sa na Slovensku konajú pravidelne od jari do jesene.

Tipy na podujatia

Celoslovenská prehliadka fujarášov – folklórne podujatie konané v júli v obci Korytárky venované fujare a jej hudbe.

Celoslovenské stretnutie fujaristov v Čičmanoch – folklórne podujatie konané v septembri v malebnej rázovitej obci Čičmany, uprostred jedinečných maľovaných dreveníc.

Slovenská agentúra pre cestovný ruch

Sídlo organizácie

Slovenská agentúra pre cestovný ruch

Dr. V. Clementisa 10
821 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 507 008 01
Fax: +421 2 555 716 54
E-mail: sacrba@sacr.sk
www.sacr.sk, www.slovakia.travel

Pracovisko Banská Bystrica

Slovenská agentúra pre cestovný ruch

Námestie Ľ. Štúra 1, P. O. Box 35
974 05 Banská Bystrica
Slovenská republika
Tel.: +421 48 413 61 46
E-mail: sacr@sacr.sk

Regionálne pracoviská

Banská Bystrica

Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Námestie Ľ. Štúra 1, P. O. Box 35
974 05 Banská Bystrica
Slovenská republika
Tel.: +421 48 413 61 46
Mob.: +421 918 336 234
E-mail: banskabystrica@sacr.sk

Bratislava

Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Dr. V. Clementisa 10
821 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 507 008 44
Mob.: +421 918 336 239
E-mail: bratislava@sacr.sk

Košice

Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Strojárske nám. 3
042 66 Košice
Slovenská republika
Mob.: +421 918 336 235
E-mail: kosice@sacr.sk

Nitra

Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Kupecká 3
949 01 Nitra
Slovenská republika
Tel.: +421 37 692 59 23
Mob.: +421 918 336 238
E-mail: nitra@sacr.sk

Prešov

Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Námestie Mieru 2
080 01 Prešov
Slovenská republika
Mob.: +421 918 336 236
E-mail: presov@sacr.sk

Trenčín

Slovenská agentúra pre cestovný ruch
K dolnej stanici 20 A
911 50 Trenčín
Slovenská republika
Tel.: +421 32 655 56 57
Mob.: +421 918 336 237
E-mail: trencin@sacr.sk

Žilina

Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Komenského 48
011 09 Žilina
Slovenská republika
Mob.: +421 918 336 277
E-mail: zilina@sacr.sk

Vysoké Tatry

Slovenská agentúra pre cestovný ruch
Centrum pre rozvoj turizmu
059 81 Dolný Smokovec I.6.
Vysoké Tatry
Slovenská republika
Mob.: +421 918 336 232
E-mail: vysoketatry@sacr.sk

Zahraničné zastúpenia

Česká republika

Slovenská agentúra pro cestovní ruch
Klára Badinková
Jilská 16
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 224 946 082
Mob.: +420 776 765 477
E-mail: office.cz@slovakia.travel

Maďarsko

Szlovák Idegenforgalmi Hivatal
Soňa Jelínková
Rákóczi út 15
H 1088 Budapest
Magyarország
Tel.: +36 1 429 00 49
Mob.: +36 30 434 13 68
E-mail: office.hu@slovakia.travel

Nemecko

Slowakische Zentrale für Tourismus
Ingrid Sorat
Hildebrandstr. 25
D - 10785 Berlin
Deutschland
Tel.: +49 30 259 426 40
Fax: +49 30 259 426 41
E-mail: office.de@slovakia.travel

Poľsko

Narodowe Centrum Turystyki Słowackiej
Ján Bošnovič
ul. Krakowskie Przedmieście 47/51
00-071 Warszawa
Polska
Tel.: +48 22 827 00 09
Kom.: +48 606 236 044
E-mail: office.pl@slovakia.travel

Rakúsko

Slowakische Zentrale für Tourismus
Daniel Lukáč
Handelskai 265
A - 1020 Wien
Österreich
Tel.: +43 1 513 95 69
Mob.: +43 650 911 40 90
E-mail: office.at@slovakia.travel

Ruská federácia

Predstaviteľstvo Slovacckovo
Upravlenija po Turizmu
Ľubica Alušicová
Posolstvo Slovacckoj Respubliky
Ul. J. Fučika 17-19, 123 056 Moskva
Rossijskaja Federacija
Tel.: +7 499 251 76 31
E-mail: office.ru@slovakia.travel

Vydané: 3/2013

Autor: Slovenská agentúra pre cestovný ruch

Texty: Slovenská agentúra pre cestovný ruch

Fotografie: archív SACR L. Struhár, R. Buga, A. Vojček, M. Sabo, D. Bugár, M. Nikolaj, J. Lacika, M. Črep, A. Jiroušek, B. Schreiber

Grafický dizajn a tlač:

Slovenská Grafia, a.s., Bratislava

Koordinátor projektu:

Cortes, Smith & Co. Slovakia, s.r.o., Bratislava

EUROPSKÁ UNIA

OPERAČNÝ PROGRAM
KONKURENCIESCHOPNOSŤ
A HOSPODÁRSKY RAST

Tento materiál bol spolufinancovaný Európskymi spoločensvami prostredníctvom Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

EURÓPSKA ÚNIA

OPERAČNÝ PROGRAM
KONKURENCIESCHOPNOSŤ
A HOSPODÁRSKY RAST

Tento projekt je spolufinancovaný
z prostriedkov ERDF.

Táto brožúra je nepredajná.